

BİR YILDIZ DAHA KAYDI

EMİNOĞLU'NUN ARDINDAN

Geçen Hafta Eminoğlu Hoca'yı kaybettik. Bir ilim ve kültür adamını, bir araştırmacı yazarımızı, bir inanç abidesini yolcu ettik. Konya semalarından bir yıldız daha kaydı. Seksen yaşına varmasına, sağlık problemlerine rağmen hâlâ çalışıyordu. Konya için, ilim ve irfanımız için, gençler için bir şeyler yapmaya çabalıyordu. Gerçekten kaybımız ve acımız çok büyük. Kaybettiğimiz değerlerimizin yerini dolduramıyoruz.

Her kesimde insan yetiştiriyoruz da, gerçek araştırmacı kimliğine ve azmine sahip insan yetiştiremiyoruz. Konya'da Osmanlıca deyince ilk akla gelen birkaç kişiden birisi Eminoğlu Hoca idi. Pek çok gencin yetişmesine vesile oldu.

Bir şehrin, tarihî, yaşantısı, ilim ve kültür hayatı ile ilgili iki kaynaktan biri Şeri-

Mehmet Ali UZ

ye Sicilleri, diğeri de salname-leridir. Eminoğlu Hoca, önce otuz civarında Konya Salnamesi'ni yeni harflere çevirerek geniş kitlelerin istifadesine sundu. Bunların on beş kadarı neşredildi, diğerleri sırada. O, bunun için yıllarını verdi. Bu konuda Hasan Yaşar ve Ali Osman Koçkuzu beylerin de gayretlerini unutmamak gerekir. Son zamanlarda da Konya Şeriye Sicilleri üzerinde çalışı-

yordu.

Her zaman söylüyoruz, şeriye sicillerinin ve salnamelerin tamamı incelenmeden Konya tarihi, kültürü ve yaşantısı tam olarak yazılamaz. O bunun farkında idi. Gecelerini gündüzüne kattı, bunlarla uğraşıyordu. Bugüne kadar Şeriye Sicilleri'nin dördü, İzzet Sak, birisi Sak-Çetin ikilisi tarafından yeni harflere çevrildi. Son döneme ait bir defter de Yusuf Küçükdağ Hoca'nın gayretiyle basıldı.

Her yıl bir defter neşredilse en az, 145, iki defter basılsa, 75 yıla ihtiyaç var. Biz hâlâ senlik ve şamatalarla vakit geçiriyoruz.

En zor defter birinci defter. Kimse bunu ele almaya yanaşmıyor. Bizce en önemlisi de bu defterdir.

Hazırlamakta olduğumuz Konya Ansiklopedisi için ne büyük zorluklarla karşılaştığımızı anlatmak mümkün değil. İlgi alanlarına girdiği halde, çalışmadıkları konularda madde yazmaya kimse yanaşmıyor. İnsanlarımızın yeni konularda araştırma yapmaları zorlarına gidiyor. Şehrimizde Konya kültürü ve tarihi ile ilgili çalışma yapan insan sayısı çok az.

Nasip olursa bir gün, ansiklopedinin de arka planını yazmak isterim.

Son 70-80 yılda Konya'da tarihî doku tamamen tahrip oldu. Sekiz asırlık mahalle isimleri bile unutulmanın eşiğinde. Konya'nın yarım asırlık kültürünü ve yaşantısını bilen insan sayısı son derece azaldı. Konya mahallelerini yazdıracak insan bulunamıyor. Tabiatıyla bu konudaki çalışmalar bir türlü bitirilemiyor.

Pek çoğunu inceledim. Bazı illerin mahalle ve semtleri ile ilgili olarak yazılan kitapların çoğu yetersiz. İçlerinde sade suya tirit kabilinden olanları bile var. Çok azı gerçekten mükemmel. Bu konudaki yetersizlik ve aksaklıkların tek sebebi geç kalınmış olmasından kaynaklanıyor. Konya için de aynı şeyler söz konusu.

Son dönem Konya tarihini, kültürünü ve yaşantısını bilen insanlardan birisi rahmetle andığımız A. Safa Odabaşı idi. Onu yazmaya, birikimini insanlarla paylaşmaya Haşim Karpuz Hoca teşvik etmişti. Bugün araştırmacıların en çok müracaat ettiği kaynakların başında onun eserleri geliyor. Merhumun arşivine bile sahip çıkamadık.

Daha önce kaybettiğimiz Veli Sabri Uyar, Uzluk Kardeşler ve Mahmut Sural merhumların çalışmaları gazete ve dergi

sayfalarında kaybolup gitti. Bunları bile kitaplaştıramadık.

Değerlerimizden azamî derecede istifade etmesini, Köseoğlu'nun tabiriyle onları sağmasını beceremiyoruz. Yerlerini de dolduramadığımız için kaybımız büyük oluyor. Üzüntümüz her geçen gün daha da derinleşiyor.

Müktesebatı, Konya kültürü ve folkloru ile ilgili çalışmaları ile tanınan Seyit Küçükbezirci dostumuzdan başka kaç kişi kaldı Konya'mızda?

Konya kültürüne hizmet edenleri kitaplaştırmamış olsa idik, çokları unutulup gidecekti. Bu çalışmamıza bir defa daha göz attım. İbrahim Hakkı Konyalı, Mehmet Önder, Abdülkadir Erdoğan, İhsan Hınçer, Selçuk Es ve M. Muhlis Koner gibi kimler gelmiş, kimler geçmiş. Hepsini bir kere daha rahmetle anıyorum. Kayıplarımız karşısında bunları düşününce üzüntümüz daha da katmerleşiyor.

Tekrar Eminoğlu Hoca'ya dönecek olursak, Eminoğlu Hoca Memiş Efendi'den gelen zincirin son önemli halkalarından birisi idi. 1932 yılında dünya gelmişti. Yaklaşık seksen yıllık bir ömür, gıpta edilecek örnek bir yaşantı ile noktalandı. Bütün hayatı ilim, irfan yolunda çalışmakla geçti. Son günlerinde bile gece gündüz demeden çalışıyordu. On beşi aşkın önemli esere imza attı. Binlerce makalesi neşredildi. Çalışmaları gençlere örnek olmalı diye düşünüyoruz.

Memiş Efendi'ye mensup geniş aile kitlesi, büyük bir büyüğünü kaybetti. Hepsine baş sağlığı diliyor, üzüntülerini paylaşıyoruz. İnşallah, en kısa zamanda Akademik sayfalarımızda, dostlarımızın da katkılarıyla Eminoğlu Hoca ile ilgili bir özel sayı ile birlikte oluruz.

Tekrar acılı ailesine ve bütün sevenlerine baş sağlığı diliyorum.

64 YILLIK BİR EVLİLİK BELGESİ

Prof. Dr.
Saim SAKAOĞLU

Çocukluğumda bizim evdeki bazı konuşmalarda geçen kelimelerin hepsini anlayamazdım. Bu kelimelerin başında yakın ve uzak komşularımızın, aile dostlarımızın lakapları gelirdi. Bunların arasında hâlâ hatırladıklarım var ama doğru yazımları konusunda tereddütlerim var. Öyle ya, siz lakapları değişik kişilerden işitiyorsunuz ama söylenişleri her zaman aynı olmuyor. Şu birkaç tanesini 65 yılın ötesinden yakalamaya çalışacağım: *Mumcemirler, Çayçakıllar, İrazhocalar, Saracıklılar* ve niceleri...

Ancak bu konuşmalar arasında geçen bir kelime vardı ki hemen arkasından gelen kelimeyi bir türlü çıkaramazdım. Meğer çıkaramadığım kelime bir değil iki imiş. Anlayabildiğim ilk kelime *mıhr* idi. Ya arkasından gelenler? Ben onların aynı kelime olup da farklı söylendiklerini sanıyordum. Yıllar sonra onların iki ayrı kelime olduğunu öğrenecektim. Artık hatırlatmanın sırası geldi: *mıhr-i muaccel, mıhr-i müeccel*. Ve bunlar 'oğlan tarafı'nın 'gelin adayı'na sağlayacakları imkânlarla ilgili imiş. Konu uzun, oraya girmeyelim.

Hasan ve Fatma'nın oğulları Mehmet'le Salih ve Emin'e nin kızları Zeliha 1138 (1922)'de evlenmişler. Ben bu evliliğin 'tekne kazıntısı'yım. 1923 doğumlu ağabeyim 18 Nisan 1948'de, 1927 doğumlu ablam 18 Ocak 1948'de evlenmişler. Benim evliliğim okumuşluğumdan dolayı biraz gecikmiş; 27 Mayıs 1966. Yurdanur Hanım'la ev-

liliğimizden büyük kızımız Dr. Selcen Manavgat 15 Haziran 1996'da, küçük kızımız Seren Üstün ise 10 ve 17 Eylül 2004'lerde yapılan düğünlerle evlendiler.

Annemle babamın, ağabeyimle eşinin mihr-i muaccel ve mihr-i müeccel belgeleri var mı, bilmiyorum. Benim ve kızlarımın da yok. Kala kala, 32 yaşında kaybettiğimiz ablamla ilgili bir belge var; ona da ne ad verilecek, bilemiyorum.

Belge, bir dosya kâğıdının dik olarak tutulmasıyla düzenlenmiş. Sayfa üç sütuna ayrılmış ve her birine ayrı birer ad verilmiştir: *Mulahazat, cinsi, lira-kuruş*.

Mulahazat sütununda 14 başlık altında, gelin adayı için alınacak takılar, ev eşyaları, sandık ve giyecekler yazılmıştır. *Cinsi* sütununda sadece ilk sütundakilerden dördü için açıklama yazılmıştır. Son sütunda ise alınan/alınacak olanların bedelleri lira ve kuruş üzerinden yazılmıştır. Baştaki ilk madde mücevherlere ayrılmış ve bedelleri bir kalemde belirtilmiştir. Dikkati çeken başka maddelere aşağıda ayrıca yer verilecektir.

Toplam miktar 'yekun' olarak belirtilmiştir. Devamında ise yedi satırlık bir sözleşme yer almaktadır. Damadın asıl imza sahibi olduğu belgede, biri damadın ağabeyi olmak üzere iki de şahit var. Her üçünün tam adresleri ve imzaları da alınmış. Damadın imzası 15 kuruşluk bir damga pulunun üzerindedir.

Aşağıda bu belgenin tam metnini okuyacaksınız. İmlaya aynen uyula-

malafazat	cinse	lica	kuşuq
8-adet bezibər yuzək	Hamet	253000	
1-adet elmas kipe - 1-adet elmas yüksük			
3-adet inco bilyrik			
1-lifit Gilla Halise	Pille	50000	
12-adet duvar yastige	damuska	11000	
2-adet yorgan		15000	
2-adet yün yataq		20000	
1-adet manta 2-adet ipikli elbise 1 zulu } elbise re torzi iiceste		38000	
1-adet Kar yola tapımı	carse	13500	
1 meşan yüksüğü		1850	
1 adet Komidi		2000	
1 adet Ganche		3500	
1 adet iskarpin 1 adet terlik		2500	
fanila corap re çamazelek		4500	
		414850	

Konjarın şahanesi mahallesinde B. Mehmet Şahavali Karamasi Karşige ile Konjarın Kalacık M. İbrahim Karşige oğluna subhuligimzige v. şubhada cinsləri ve miktarı yazılı meşrut ve eşyalı tutarını dördün qıy pırsıqıy lica elli (414850) Karşige tarafından Harcanılmış işede möghur eşya ve meşrut boru tamam Karşige Karşige oğluna eşya bükeli olaraki kondisiye Heçige edilmiş Hiç bir qıma alıqam olmeçoligim bildiren işbu senedi Kondisiye Pakitler Harşurunda işmıza idarek verdi

Pakit
Konja Korim bade Çazne M.
Ahmet oğ. Halit Bustaş
H. Bost

Pakit
Konja Kalacık M. Mustafa
Karşige oğluna
H. Karşige

Konja Kalacık M.
İbrahim Karşige
1. 1918
[Stamp]

caktır. Yazı sahibinin kim olduğu bilinmemektedir. Belgede madelere sıra numarası verilmemiştir. Biz bir kolaylık olmak üzere maddeleri numaralandıracağız.

8 adet beşbiryerde / Hamit

1 adet elmas küpe 1 adet elmas yüksük

3 adet ince bilezik

Bu üç madde için 253000 yazılmış.

1 çift sille halısı / Sille / 50000

12 adet duvar yastığı / damuska / 11000

2 adet yorgan / 15000

2 adet yün yastık / 20000

1 adet mantu, 2 adet ipekli elbise, 1 yünlü elbise ve terzi ücreti / 38000

1 adet karyola takımı / carse / 13500

1 nişan yüksüğü / 1850

1 adet komidin / 2000

1 adet sandık / 3500

1 adet iskarpin 1 adet terlik / 2500

Fanila, çorap ve çamaşırlık / 4500

Yekun- 414850

Konyanın Fahrınısa mahallesinde B. Mehmet Sakaveli Kerimesi Hayriye ile Konyanın Kalacik M. İbrahim Karpuzoğlu ile evlendiğimizden [?] yukarıda cins ve miktarı yazılı ziynet ve eşyalar tutarı dörtbin yüz kırksekiz lira elli (4148.50) Kuruş tarafımdan harcanılmış ise de mezkur eşya ve ziyenetlerin tamamı Hayriye Karpuzoğluna cihaz bedeli olarak kendisine Hediye edilmiş. Hiçbir güna alakam olmadığını bildiren işbu senedin kendine şahitler Huzurunda imza iderek verdi.

Belgenin bundan sonrasında yan yana üç imza yer almaktadır; biz altta veriyoruz:

Şahit

Konya Kerim dede Çeşme M.

Ahmet oğ. Halit Baştaş

[imza]

Şahit

Konya Kalacik M. Mustafa Karpuzoğlu

[imza]

Konya Kalacik M.

İbrahim Karpuzoğlu

1.2.948

[imza]

Bu sonuncu imza damga pulunun üzerine atılmıştır.

Ablamı, 1959 yılında, 27 Şubatı 28 Şubata bağlayan (cumartesi) gecesi 22.00 sularında kaybettik; ertesi gün Hacifettah Mezarlığı'nda; ninesinin, dedesinin, halasının ve amcasının yanına defnettik. Onun; 11 yıl, bir ay, dokuz günü evlilikle geçen 31 yıl, üç ay, beş günlük ömrü noktalanmış oluyordu. Geride bir oğul (Hilmi) bırakıp gitmişti. Hilmi'nin de büyüğü 30 yaşında vefat eden İbrahim (dede adı) ve Hayri adlı iki oğlu olmuştu. Hayri'nin kızı Rana yaşını geçmişti.

Yıllar akıp gitti, ablamın ölümünün üzerinden neredeyse 53 yıl geçmiş. Daha dün gibi. O yıllarda cumartesi günleri okullar yarım gün eğitim yaparlardı. Ben de, ertesi günkü yazılıya birlikte hazırlanmak için Latiflerin İnce Minare'nin hemen arkasında evinde çalıştıktan sonra Çaybaşı'na gelmiştim. Karakurt Caddesi'nden Çaybaşı Caddesi'ne döner dönmez bizim kapının önündeki faytonu görünce içime bir kurt düşürmüştü. Ablam vefat etmiş, annemle babama haber vermeye gelmişlerdi (O yıllarda telefon var mıydı ki?). Ben hemen bisikletle ablamın evine ulaştım. Soğuk yüzünü sımsıcak gördüm. Oysa çarşamba günü uğrayıp hâl hatır soracaktım, sınavlar sebebiyle cumartesi öğleden sonraya bırakmıştım. Ne yazık ki o saatte onu kabre koyduk.

Nur içinde yat canım ablacığım.

Dr. Yakup ŞAFK

M. MUHLİS KONER VE AİLESİNİN ÇELEBİLİK YÖNÜ

Bendeniz bir süredir Konya çe-
lebileri ve Mevlevileriyle ilgi-
leniyorum ve *Konya*
Ansiklopedisi'ne bu zatlardan, hakla-
rında bilgi bulabildiklerimin biyog-
raflerini yazıyorum. Bana göre Kon-
ya kültür tarihinin kıymetli bir hazi-
nesi olan bu ansiklopedi, yüz ağartıcı
ve örnek çalışmalardan biri ol-
muştur ve olmaya devam etmekte-
dir.

Elbette eksikler olacaktır; çünkü
büyük şehirler dışında bu tür çalış-
maları başarıyla gerçekleştirebilen il-
lerimiz azdır. Onun için başta M.Ali
Uz ve Ali Işık Bey olmak üzere des-
tek ve katkılarını esirgemeyen idare-
cilere, yazarlara, ve herkese gönül-
den teşekkür ederim.

İnas çelebilerinden olan (yani sil-
silesinin herhangi bir yerinde hanım
bulunan) merhum Muhlis Bey'in
vefakâr torunu Av. Özgen Küçükko-
ner Bey'le bu makalenin konusu
üzerine fikir alışverişi yapalı hayli za-
man oldu. Kısmet bugüneymiş. Ya-
zıyı sonuca bağlamayıp geciktirdi-
ğim için kendilerinden özür dilerim.
Bendeniz 14.01.2010 tarihinde Öz-
gen Bey'e şu elektronik mektubu
göndermiştim:

“Muhterem Özgen Bey,

Selçuk Ün. Uzluk Arşivi'ndeki
Veled Çelebi metrukâtından edindi-
ğim bilgilere göre, Muhlis Bey'in sil-
silesi meşhur çelebilerden Mehmet
Emin Molla Çelebi kanalıyla Hz.
Mevlâna'ya bağlanmaktadır. Silsile
şöyledir:

Mehmed Emin Molla Çelebi
ibn-i İbrahim Çelebi ibn-i

Abdurrahmân-ı Sâlis ibn-i Bayram
ibn-i Abdülhalim ibn-i
Abdurrahmân-ı Evvel ibn-i
Ebûbekr-i Evvel ibn-i Ferruh Çelebi
ibn-i Hüsrev Çelebi ibn-i Kadı Meh-
med Paşa ibn-i Cemâleddin Çelebi
ibn-i Âdil-i Sâlis ibn-i Ârif-i Sâni
ibn-i Âdil-i Ekber ibn-i Ulu Ârif
Efendi ibn-i Sultan Veled ibn-i
Mevlâna Celâleddin Muhammed.

Veled Çelebi ve Abdülhalim-i
Sani'den sonra posta geçen Âmil
Çelebi'den gelen bir belgede silsile:
Mehmed Emin Molla Çelebi ibn-i
İbrahim Çelebi ibn-i Abdurrahmân
ibn-i Mehmed Bayram ibn-i Abdü-
lahad ibn-i Bayram-ı Sâni ibn-i
Mehmed Şah Çelebi ibn-i Ferruh
Çelebi ibn-i Hüsrev Çelebi... şek-
linde devam ediyor.

Feridun Nafiz Uzluk'un tercüme
ettiği Mevlâna Celâleddin adlı esere
göre silsile: Mehmed Emin Molla
Çelebi ibn-i İbrahim Edhem Çelebi
ibn-i Bayram-ı Sâni ibn-i Abdüla-
had ibn-i Bayram-ı Evvel ibn-i Pir
Hüseyin ibn-i Hasan ibn-i Ferruh
ibn-i Hüsrev Çelebi... şeklinde de-
vam ediyor.

Görülüyor ki genel olarak silsile-
nin tespitinde farklılıklar vardır.
Hüsrev Çelebi'den Hz. Mevlâna'ya
uzanan zincirde de Âmil Çelebi ve
Uzluk ile diğerleri arasında uyuşma-
yan noktalar mevcuttur. (Veled Çe-
lebi, Uzluk'a gönderdiği mektupla-
rında da sorunun varlığına dikkat
çekiyor. Belki şimdi devlet arşivle-
rinden yararlanılarak müphem nok-
talar giderilebilir.)

Mehmet Emin Molla Çelebi'nin

sekiz çocuğu vardır: İbrahim Edhem, Yakub, Hüseyin Çelebiler; Emetullah, Havva Tuti, Fatıma, Saliha, Fahrünnisa Hanımlar'dır. Fahrünnisâ Hanım'ın çocukları 1. Tevfik Çelebi, 2.Elmas Hanım, 3.Züleyha Hanım'dır.

1.Tevfik Çelebi'nin oğlu Rüştü, bir kızı Kâzıme Hanım, diğer kızı Zâhıde Hanım. (Zâhıde Hanım'ın oğlu Rıfıkı, kızı Leman Hanım. Diğerlerinin çocukları görülüyor.)

2.Elmas Hanım (ki asıl adının Emine Şerife olduğunu başka bir kaynaktan öğrendim) bir çocuğu var: Mehmet Muhlis Bey. (Onun üç kızı Veled Çelebi tarafından Sâniha, Şefika ve Fahrünnisa olarak kaydedilmiş.)

3.Züleyha Hanım, M.Emin Molla'nın torununun torunu Midhat Bey'le evlenmiş; çocukları: Ferid ve Mehmed Memduh.

Bu bilgilere ekleyeceğiniz veya tashih edeceğiniz hususlar var ise onları sizden rica ediyorum. Teşekkürler, selam ve saygılar.”

Özgen Bey, dedesi Muhlis Koner Bey'in büyüklerini ve Hz. Mevlâna'ya hangi silsileyle ulaştığını bilmediğini ve bu tespitlerin kendisini çok mutlu ettiğini bildirdikten sonra, bazı bilgilerde düzeltme yapmak gerektiğini ilettiler. Söylediklerini şöyle özetleyebilirim: Muhlis Bey'in annesi Emine Şerife (Elmas) Hanım, eşraftan Rüştü Bey'le evlenmiş; bu evlilikten sadece Muhlis Bey olmuş veya kalmış. Muhlis Bey ise amcasının kızı Şefika Hanım'la evlenmiş ve bu evlilikten üç çocukları olmuş: Saniha, Mefkûre ve Müşerref. (Buna göre Çelebi'nin kızı diye kaydettiği Şefika, eşi oluyor; Fahrünnisa adı da yanlış değilse belki Müşerref Hanım'ın ikinci ismi olabilir.)

Bundan sonrasını Özgen Bey'in ağzından aktarmak isterim (Cevap tarihi: 22.1.2010'dur.)

“Muhterem Hocam,

Dedemin, Şefika Hanım'la evlili-

ğinden dediğiniz gibi üç kızı oluyor. Bunlar annem SANİHA, teyzelerim MEFKÜRE ve MÜŞERREF'dir. Fahrünnisa diye bir teyzem olduğunu ben bilmiyorum. Ancak bir de Orhan isimli bir oğulları olmuş, genç yaşta vefat etmiş.

Annem ve bahsettiğim bu iki teyzem de vefat etti. Annemin vefat tarihi 14 Aralık 1980'dir. Babam Mustafa Muzafferredin ise 1955 yılında vefat etmiştir.

Mefkûre teyzemin vefat tarihi 20 Ağustos 1957 (Dedem de iki ay sonra 21 Ekim 1957 de vefat etmiştir. Bu iki aylık süreyi bana kendisi söylemiş, benim iki aylık bir ömrüm kaldı, demiştir ve tam iki ay sonra da vefat etmiştir. Ne kadar ilginç?)

Mefkûre teyzemin eşi Dr. Abdil Oğan'dır. Vefat etmiştir. Çocukları yoktur.

Müşerref teyzem ise 1984 yılında

Mehmet Muhlis Koner

vefat etmiştir; eşi Esat Kaya Ayman'dır, vefat etmiştir. İki oğlu vardır. Emre ve Haluk Ayman... Emre'nin eşinin adı Seçkin olup, iki oğlu vardır. İsimleri Serdar ve Atacan'dır.

Haluk vefat etmiştir. Eşinin ismi Nurşen'dir. İki kızı vardır. Büyük kızı Berrak, Küçük kızı ise Pınar'dır. Berrak, Faruk ile evli olup tek çocuğu vardır, adı Tuana'dır. Pınar ise bekârdır.

Benim eşimin adı Selma olup iki çocuğumuz vardır. Kızım Mefkûre Figen 1970 doğumlu olup, eşi Mehmet Kırca ve tek çocukları da Yiğit Kırca'dır. Yiğit Kırca 2001 doğumludur. Diğer çocuğumun ismi ise Muzaffer'dir. 1983 doğumludur, bekârdır.

Kardeşim Zafer 1941 doğumludur, eşinin adı Kevser'dir. Şefika Funda ve Ayşegül isimli iki kızı vardır. Bu çocuklar bekârdır. Diğer kardeşim Nesrin ise 1943 doğumlu olup bekârdır.”

Sonuç olarak görülüyor ki Veled Çelebi'nin yıllarını vererek, büyük bir emekle hazırladığı, fakat nihai noktaya getiremediği listelerde ek-

siklik ve karışıklıklar bulunabilmektedir. Bu da bir dereceye kadar mazur görülebilir. Çünkü binlerce isim söz konusudur. Onun gayretleri sayesinde, biz bu zor erişilir bilgilere ulaşabiliyoruz. Yüce Allah'tan kendisine, onun arşivinin önemli bir kısmını muhafaza eden Uzluk ailesine ve bahsimizin asıl muhatabı olan Muhis Koner Bey'e Yüce Allah'tan rahmet ve mağfiretler dilerim. Adı geçen arşivi Üniversiteye kazandıran Haşim Karpuz Hoca'mıza, arkadaşlarına ve daha sonra emeği geçen herkese teşekkür ederim. Bize tarihî ve kıymetli bilgilerle mücehhez mektuplarıyla katkıda bulunan, kıymetli ve vefakar ağabeyimiz Özgen Küçükkoner Bey'e de teşekkürlerimi sunar, kendisine ve saygıdeğer aile fertlerine sağlık ve mutlulukla dolu nice seneler dilerim.

Muhlis Koner: 17 Mayıs 1886'da Konya'da doğdu. Babası Rüştü Efendi, annesi Şerife Emine Hanım'dır. Mahallede çocuk okullarında okuduktan sonra, orta tahsilini eski Mülki İdâdi'de bitirdi. Muhelif yıllarda Fransızca, coğrafya, psikoloji, edebiyat ve felsefe öğretmenliklerinde bulundu. Ahmed Muammer Bey'in Konya valiliği (zamanında) belediye reisliği yaptı. Adana Millî Eğitim Müdürlüğü görevini aldı. Konya Halkevi Başkanlığını (yaptı). *Selçuk* gazetesini kurdu başyazarlığını idare etti.

Yazarlığı, pek eski yıllardan başlamaktadır. Biz henüz ortaokulda öğrenci (iken) çeşitli yazılarını mahalli gazetelerde okurduk. Konya lehçesi üstüne büyük ölçüde (mahareti) vardı. Hatta *Gelin-Kaynana* adlı (eserini) daha (matbu) hâlini almadan, elden tedarik etmiş ve okumuştuk. Bu yazı sonradan Konya Halkevi yayınları arasında çıktı. Gazete ve dergilerdeki (bazı) yazıları da ayrıca kitaplaştırıldı.

Tanışma yıllarımız, çok eski va-

kitlere dayanır. Dayım coğrafya öğretmeni Celaleddin Ali İmer (1885-1955), Koner'in okul arkadaşlarından olurdu. Kendi aralarında gece oturmaları yaparlardı. Vakit vakit vuku bulan ziyaretlerde (kendisini) konuğumuz olarak karşılardım. Esasen Muhlis Bey, annesi yönünden yakın akrabamızdı. Sonraları bu tanışıklık okulda ve Halkevi'nde daha kuvvetli bir dostluğa sebep oldu.

Resmi görevlerinden ayrıldıktan sonra, kendi kendine *Mesnevi* okumaya koyuldu. Sık sık Mevlâna Müzesi Kitaplığı'na uğrar *Mesnevi* açıklamasını Abidin Paşadan takip ederdi. Epey zaman bu çabalarıyla birçok şeyler topladı. *Mesnevi'nin Özü* adlı değerli kitabını Konya Belediyesi 1961'de bastırıldı. Daha önce de *Konya (ve) Rehberi* (1921), *Ayaşlı Şakir* (1933), *Görüşlerim* (1943) adlı kişiliğini yansıtacak eserleri yayımlamıştı.

Muhlis Koner ota boylu, zayıf yapılı, duruşu ciddi (biriydi); konuşmaları insanı sıkmazdı. Sözlerinin arasında çok espriler yapardı. Önüne eğik yürürdü. Çok kısa süren bir hastalıktan sonra 21 Ekim 1962'de hayata gözlerini kapadı. Kabri Üçler (Türbe) Mezarlığı'nda bulunmaktadır. [Özgen Küçükkoner, *Yeni Konya (gazetesi)*, yıl 15, S. 5058, s. 2, Konya 1963][s.77-78]

*

Fahrünnisa Hanım'ın bir oğlu, iki kızı varmış. Oğlu Tevfik Efendi, Muhlis Bey'in dayısı oluyor. Fahrünnisa Hanım'ın bir kızı Emine Şerife Hanım (akraba arasında Elmas diye anılıyor), eşraftan Rüştü Bey'le evleniyor. Çocukları Mehmet Muhlis Bey oluyor. (Muhlis Bey'in başka kardeşi yok mu?) Fahrünnisa Hanım'ın diğer kızı ise Züleyha Hanım imiş.

Muhlis Bey, babasını küçük yaşta kaybettiğinden dayısı Tevfik Efendi'nin himayesinde büyüyor. Yirmi yaşında amcasının kızı Şefika Hanım'la evleniyor ve bu evlilikten üç kızı oluyor: Sâniha, Mefkûre, Fahrünnisa. (Öğretmen olan Mefkûre Hanım, 1957'de İstanbul'da vefat ediyor. Anneniz ve di-

ğer teyzeniz hayatta mı? Vefat tarihleri, eşleri, çocukları?)

Sâniha Hanım, öğretmen ve çiftçi Mustafa Muzafferredin Küçükkoner'le (ö.1955) evleniyor. Bu evlilikten 1935 yılında siz dünyayı teşrif ediyorsunuz. (Sizin kardeşleriniz ve onların çocukları kimler?)

Siz, 1964 yılında Selma Hanım'la evleniyorsunuz. Kızınız Mefkûre Figen, oğlunuz Mustafa (?). (Onların çocukları?)

Muhlis Bey'in ve sizlerin çeşitli yönüne dair verdiğim bilgilerde kaynaklarım, Selçuk Ün. Uzluk Arşivi'ndeki Veled Çelebi ve F. Nafiz Bey'in muhtelif notları, eserleri; Muhlis Bey hakkındaki çeşitli yazılar ve sizin yazılarınız, gazetelerde yayımlanmış röportajlarınızdır.

Sizden ricam, bu bilgilerin tashihi ve tavihidir. Bu bilgileri kısmetse Muhlis Bey'le ilgili bir yazımda kullanacağım.

Sizin verdiğiniz bilgilere göre Muhlis Bey'in ikinci kızının adı, eşinin adıyla karıştırılmış. Acaba üçüncü kızının bir adı Müşerref, diğer adı Fahrünnisa olabilir mi? Bir de genç yaşta vefat eden Orhan, Muhlis Bey'in oğlu değil mi?

“Vefakâr ağabeyimiz Özgen Küçükkoner Bey'e”

14.01.2010

Muhterem Özgen Bey,

Bildiğiniz gibi dedeniz Muhlis Koner Bey'in gerek *Mesnevi'nin Özü* adlı kıymetli eseri, gerekse onun Hz. Mevlâna yolundaki samimi faaliyetleri, bu kardeşinizi merhûmun çalışmaları üzerine sevk etmişti. Haklarında birkaç yazı yazmak da nasip olmuştu.

Konya'da zât-ı âlinizin de içinde bulunduğu bir grup ihtiyar delikanlıyı hiç unutmuyacağım. Onların kültürümüz ve değerlerimizi yaşatma yolundaki dayanışmaları, şevk ve himmetleri, inanın bizleri de etkiledi.

Aradan bunca zaman geçtikten sonra konuyu nasıl bağlayacağımı bilemedim. O yüzden, muhâberâtımızı kıymetli araştırmacı ve okuyucularımızla paylaşmayı düşündüm.

Hatice TEKİN

CAHİLLİK İŞTE! (HİKÂYE)

Her şey bir ay önce başladı. Hiç yoktan ortaya çıkan bir nöbetin sonunda, nefes almadığım için kendimi acilde buldum. Tahlil, ultrason, sintigrafi, biyopsi derken... Sonuç: tiroit kanseri, acil ameliyat lazım...

Yok, yok, aslında her şey o zaman da değil, bir yıl önce başladı. Yemekteyiz, aile arasında. Yeğenimle kanser türlerinin iyisi, kötüsü hakkında konuşuyoruz. “Başka konu mu bulaşmadınız? Havadan sudan bahsetmeye ne oldu?” diyebilirsiniz. Haklısınız, ama bir onkologla ne konuşulur ki? Gecesi gündüzü bu hastalarla geçiyor. Neyse...

“Olacaksın tiroit kanseri olacaksın yenge” dedi. “Erken dönemde bademcikten farkı olmaz, bizi de fazla uğraştırmaz.” Ben de hiç düşünmeden “Seni mi kıracağız? Hatırın için tiroit kanseri de oluruz” demiştim. Ağzından çıkana dikkat edecekmişsin!

Tam uykuyu tutturacakken hemşire odaya daldı. Gece ilerledikçe yüzü de nemrutlaşıyor kızcağızın. Tansiyonumu ölçerken hissettim nefesini. Sarımsaklı bir şey yemiştir. Giderken kapıyı açık bıraktı. İyi de oldu, odanın havası değişti biraz. Hemşire sessiz koridorda kalın tabanlı, tok sesli hastane terliklerini sürüyerek uzaklaştı. Arkasından ben de kalktım. Gün boyu verdikleri serumlar bir şekilde çıkacak tabii. Saat henüz on bile olmamış ama sanırsın gecenin bir yarısı. İn cin top oynuyor koca hastanede. Hani adamı boğazlasalar kimsenin ruhu duymayacak.

Zaman nasıl geçer, sabah nasıl olur ki?

Kapıdan başımı uzattım. Koridor bomboş. İlk adımı atınca gerisi geldi. Kapısını açık gördüğüm bitişik odakilere selam verdim ama pek ilgilerini çekmedi. Hasta, yatağında oturmuş bıyıklarını tarıyor. Yanı başındaki eşya yığınından belli, rahatına düşkün bir tip. Bütün avadanlığını getirmiş evden. İki bir başının örtüsünü düzelterek oradan oraya koşuşturan da karısı olmalı. Ne kadar ifadesiz bir yüzü var. Ha duvara bakmışsın ha kadının suratına. Böyle söylemek biraz acımasızlık oldu sanırım ama öyle. Diğer odaların kapıları kapalı. Odama dönmekten başka çarem yok.

Kapıyı felaket habercisi gibi açıp “kahvaltı” diye bağırın görevlinin sesine uyandım. Daha gün doğmamış, ne kahvaltısı bu? Neyse, bana yasak, ama eşim aldı bir şeyler. Boz bulanık bir çay bile içti.

Beni kontrole gelen doktor kız sevimli, akıllı bir şey. Onunla laflamak iyi geldi. Kafam dağıldı biraz. İçimde bir sıkıntı var ama bunun gireceğim ameliyatla hiç ilgisi yok. Herkes için güçlü olmaya çalışmaktan yorgunum aslında. Hasta hastalığını bilmeli kardeşim. Roller değişilince biraz tuhaf oluyor. Şimdi kaygısız, görmüş geçirmiş, hatta şen şakrak maskemi giymeli. Endişe odamın havasını kaplamış, bana da bulaşabilir. Kendimi kapıp koyuverme özgürlüğüm yok. Birisinin ayakta, sağlam kalması lazım. Yoksa nice olur bu ailenin sonu?

Yanımdakiler salya sümük gönderdiler beni ameliyathaneye. Asansöre binince üzerimdeki yük hafifledi. Ne bitmez bir sabahı.

Şak şak şak...(Kollarıma vuruyorlar)

- Hatice Hanım nefes al.

- Almıyor muyum ki?

Şak şak şak...

- Hadi nefes al.

- Ameliyat bitmiş galiba. Niye bağıyor bu kadın?

Pat pat pat...(Bu sefer iman tahata vuruyorlar).

- Nefes al diyorum, canına mı susadın sen?

Fesuphanallah... İyi alayım bari söyle derin bir nefes de görün. Hıı hıı hıı... Eyvah! Çekiyorum çekiyorum hava gelmiyor. Gücüm olsa "İmdat, nefes alamıyorum, gerçekten öleceğim" diye bağıracağım ama... Birden bire "Öykk..." Boğazımdan herhalde kolum kadar bir şeyi çıkardıklarını hissettim. Sonradan öğrendiğime göre narkozluyken bizim yerimize nefes alan bir makinenin hortumuymuş. O varken istesek de kendi kendimize nefes alamazmışız. Hasta, nefes alma çabası gösterdiğinde çıkarılmış. Aslında bunları hatırlayan da pek olmamış ya şans işte!

Sedyeye duvarlara, kapılara vura vura ilerliyor. Tepemde bağıran çağırıcıları var. Gözümü açıp ne olduğuna bakamıyorum ki. Anladığım kadarıyla oda küçükmüş, sedyenin yatağına ulaşması mümkün değilmiş. E! Ne yapayım yani? Bulun bir çaresini. Onu da mı ben düşüneceğim? Yatağına hastabakıcıların kucağında geçirilme fikri, eşimi çileden çıkarmış. Adamlar "Abi sen hiç hasta taşıdın mı? Beceremez düşürürsün" deseler de benimkisi "Bırakın yahu kadın çıplak ben yaparım" diyerek izin vermiyormuş. Çıplak mıyım? Sahi mi? E! Üzerimdeki şey ne? Adamların "Abi zaten çarşafı taşıyo-

ruz, bir yerini ellemiyoruz, bize ne senin karından, kızından" sözüyle ne olduğunu bile anlamadan, havada uçup yatağıma kondum. Hastabakıcılar söylene söylene uzaklaşırken ben yine daldım.

Ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Odadaki konuşmaları yeniden duymaya başladım. Vakit geçirme adına ne kadar anlamsız konu varsa hepsini birden yatırmışlar masaya, herkes bir ucundan çekiştiriyordu. Sanki memleket kurtaracaklar.

Kendimi yokluyorum. Ameliyat yerinde bir acı sızı yok ama yutkunmıyorum, ta boğazımın içi acıyor. Bu tiroit denen meret dıştan alınmayacak mıydı?

Her gelen konuşmamı istiyor. Çünkü ameliyattan hemen önce gelip "Kanserli hücre kalmasın diye iyice kazıyacağız. Bu arada ses telleri de kesilebilir. Öyle bir durum olursa, bir daha konuşamazsınız." demişlerdi. Sağ olsunlar ameliyat öncesi iyi moral olmuştu yani.

İyice kendime gelip oturduğumda bir tuhaflık hissettim. Söylemeli mi acaba? Sonunda dayanamayıp "Başımı eğri mi dikmişler?" dedim. Yüzüme tuhaf tuhaf bakıp aslında kendi vicdanlarını rahatlatmak için gülererek, "Yok canım, sana öyle geliyordu." dediler. Bu sefer iyice açıklarak, "Bakın sağa sola çevirebiliyorum inanın acımıyor bile ama serbest bırakınca başım kendiliğinden sola kıvrılıyor" dedim. Eğilip baktılar, defalarca denediler. Sonunda gözlerindeki dehşetle doğruldular. Eşim dışarı fırladı. Odadakilerin şaşkın bakışları, zaman zaman eğilip incelemeleri, bazı bazı da teselli sözleriyle geçen birkaç dakikanın sonunda, içeriye bezgin bir doktor geldi. "Neyiniz var?" diye sordu. "Boynumu eğri dikmişler" dedim. Dudaklarında küçümseyen bir gülüşle dikişlerimi örten, kalın bandı cart diye söküp attı.

"Aaa! Başım düzeldi."

İMAMI BEĞAVİ (ö. 516/1122)

Ebû Muhammed Muhyissünne el-Hüseyn b. Mes'ûd b. Muhammed el-Ferrâ' el-Begavî'nin çocukluk ve gençlik yılları hakkında kaynaklarda ilgiye rastlanılmamaktadır. Kendisine Bağşûr (Bağ) kasabasına nisbetle Begavî denmiştir. Ferrâ lakabı ise kürkçülük yapmasından dolayı verilmiştir. Bu sebeple İbnü'l-Ferrâ diye de anılır.

Zühd ve takvası, sade giyimi, öneleri sadece ekmekle, fakat zayıf düşmesi üzerine zeytin ekmekle yetinmesi, abdestsiz ders vermemesi gibi özellikleriyle tanınan Begavî bulunduğu çevrenin dışına çıkmadı.

Begavî yaşayışında ve ilmî anlayışında da selefidir. Şafiî mezhebine bağlı bir çevrede yetiştiği ve hatta Şafiî fihhına dair et-Tehzîb adlı önemli bir eser yazdığı halde mezhep taassubuna düşmedi. Bütün mezheplerin görüşlerini inceleyip naslara en uygun ve delil yönünden en kuvvetli bulduklarını benimsemekte tereddüt etmedi. Kur'an ve Sünnet kültürünün yaygınlaşmasına gayret ederek Müslümanları bu iki kaynağa sarılmaya çağırdı. Bu sebeple de kendisine "Muhyissünne" ve "Rüknüddin" lakapları verildi. Bütün çalışmalarını sünnet üzerinde yoğunlaştırdığını belirten Begavî, hadis metinleri üzerinde daha fazla durulmasını sağlamak için senedsiz hadis nakil geleneğini başlatmıştır. Nitekim kendisinden sonra bilhassa halk için tertip ve tasnif edilen hadis kitaplarında hadis senedleri alınmamış, sahabeden olan râvi zikredilmekle yetinilmiştir.

Kaynaklarda, Begavî seksen yaşlarında Merverrüz'da vefat etmiş ve çok sevdiği hocası Kadı Hüseyin ei-Merverrüz'nin yanına Tâlekân Kabristanı'na defnedildiği ifade edilmektedir. Vefat tarihi ise 516 /1122 olarak da geçmektedir.

Şerhu's-sünne, Meşâbîhu's-sünne, Şerhu Câmi'i't-Tirmizî, Fetâvâ-ı Begavîye, Me'âlimü't-tenzil eserlerinden bazılarıdır.

Adı bütün veliler listesinde yer alan İmam-ı Begavî, Merhum Hacıveyiszade Mustafa Kurucu'nun dualarında adını zikrettiği dört-beş zattan birisidir.

Türbesi Sadreddin Konevi Türbesi'ne giden yol üzerinde idi. Zamanla harap olan türbe, sonradan tamamen yıkılarak, üzerine yüksek binalar yapılmıştır. Türbede yatan zatın kemiklerinin de Sadreddi-i Konevi türbesinin avlusuna nakledildiği rivayet edilir.

Konya'daki İmam-ı Begavî, Türkiye'de yaşamış olan Begavîlerden birisi midir? Yoksa türbesi Bağ köyünde doğan 516/1122 yılında Merv'de vefat eden büyük hadis âlimlerinden İmam-ı Begavî'nin bir makamı mıdır? Bunu kesin olarak bilemiyoruz.

Sadreddin-i Konevi Türbesi'nin bahçesine nakledilen kabir üzerindeki taşın kitabesinde:

"Bu makam, Ulemadan İmam-ı Begavî'nin olup, Hicri 516 da vefat etmiştir. Allah rahmet eylesin" deniliyor.

Burada verilen vefat tarihi ile

Horasan'da yetişen ve orada vefat eden büyük hadis âliminin vefat tarihleri birbirini tutuyor. Ayrıca İmam-ı Begavî'nin tekke kapısı üzerinden alınıp tamir sırasında çeşme üzerine konulan kitabedeki "... bin Mes'ûd el-Begâvî" ibaresi, buranın adı geçen hadis alimi İmam-ı Begavî'nin bir makamı olduğu kanaatini kuvvetlendiriyor. Zira onun adı da Hüseyin bin Mesut bin Muhammed'dir. Bu kitabe üzerindeki tarih, mescidin yapım tarihi olabilir. Bu duruma göre oradaki kabir, zamanın şeyhlerinden birisine aittir.

Mehmet Önder, Ocak 1951 tarihli *Yeni Meram* gazetesinde neşrettiği, "**İmam-ı Begavî Konya'da mı metfundur**" başlıklı makalesinde şu bilgileri vermektedir. "İşte birinci ihtimale göre, İmam-ı Bâgavî'nin Konya'daki türbesi de bunun gibi bir makamdır. Yani bu şöhretli bilginin adına bir türbe yaptırılmış, bir türbedar yerleştirilmiş, zengin vakıflar bağlanmış ve ziyaret edilmiştir."

"Diğer bir ihtimale göre ki biz bunun üzerinde duracağız. İmam-ı Bâgavî hakikaten Konya'da vefat etmiştir. İmam-ı Bâgavî'nin vefat ettiği XIII. yüzyılın başlarında Konya, Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti ve bir ilim yuvasıdır. Horasandan, Hindistan'dan, Arabistan'dan yüzlerce bilgin, derviş, seyyah, şair tüccar, talebe Konya'ya akın etmekte bu ünlü Türk şehrinde feyiz almaktadır. Bu devirde, ilim ve sanat eserlerine karşı sempati geniştir. Bilginler hürmet görmekle, bunların ders vermesi vaaz etmesi için geniş medreseler inşa edilmektedir. İmam-ı Bâgavî'nin de Mervel-Ruстан kal-karak Konya'ya gelmiş olması ve burada vefat etmesi kuvvetli ihtimaldir ve bu ihtimali teyit eden elimizde vesikalar vardır."

"Bazı devirlerde, bir şehirde metfun meşayihlerin isimlerini kaydeden kronik ve silsile meler yazılmıştır. Bunlardan Konya'ya mahsus iki

yazma elimizdedir. Bu yazmalardan biri Konya Müzesi İhtisas Kitaplığı No/2188'de kayıtlıdır. Bu eserde Konya'da metfun olan meşhur şahsiyetler sayılmakla, bu arada İmam-ı Bagavî de zikredilmektedir. Yine aynı kitaplıkta 1075 numarada kayıtlı bir yazmada İmam-ı Bagavî'nin Konya'da öldüğünü işaret edilmektedir. Muabbir ve ansiklopedik eserlerden bir kısmı da İmam-ı Begavî'nin Konya'da metfun bulunduğunu kaydetmişlerdir. Bu arada Ahmed Cerah'da da Begavî'nin Konya'da gayet muntazam bir türbesi olduğunu ve ziyaret edildiğini yazar."

"Her ne kadar İmam-ı Begavî'nin Konya'daki mezkûr türbesine ait vakfiyeye henüz tesadüf edememiş ise de elimizde ki bir kayda göre bu türbeye ait büyük bir bahçe olduğunu yine türbeye ait musluğun Sultan Selim-i Sani evkafından tayin edilen bir mütevellî tarafından işletildiğini ve vakıf bahçe ile musluğunun bir bekçi tarafından son yıllara kadar muhafaza edildiğini öğreniyoruz. Hatta türbenin civarında Begavî adına yaptırılmış bir de mescit bulunuyormuş. Zamanla harap olan bu yapının kitabesi türbe civarındaki bir çeşmenin üzerine konulmuştur."

İmam-ı Begavî meselesinde zayıf bir ihtimal de, adı geçen Horasanlı İmam-ı Begavî'nin Anadolu'nun fetihine katılarak Konya'ya gelip yerleşmiş olmasıdır. Bu duruma göre İmam-ı Begavî Hazreti Mevlâna'nın babası, Baha Vele'din doğumundan otuz yıl kadar önce vefat etmiştir. Bu yüzden Mevlevî kaynaklarında Begavî'nin adı geçmemiş olabilir.

Kaynaklar:

DİA, V/340; *Yeni Meram*, Ocak 1951; M. Ali Uz, *Konya Âlim ve Velileri*, Konya 2004, s.80-81; Mehmet Önder, *Mevlâna Şehri Konya*, Ankara 1971, s.267-269; C. Brockelman, "Begavî", *İA*, II/449.

Ahmet KUŞ

MAHALLE MEKTEBİ

Konya kültür, edebiyat ve sanat dünyası son yıllarda dergi yayıncılığı açısından bir hayli kan kaybetmişti. İktisadi kaynak yetersizliği, okurların ilgisizliği, kültürel yozlaşma, insanların ilgi alanlarının farklı mecralara kayması gibi sebeplerden ötürü şehrimizde yayınlanan kültür, sanat, edebiyat dergileri pek uzun ömürlü olamıyordu. Yeni çıkan dergiler ya birkaç sayı yayınlanıyor ya da ikinci sayıyı bile çıkaramadan sessiz sedasız okuyucularına veda ediyorlardı. Bunun sebeplerini yazmaya kalkışsak ortaya küçük bir risale çıkar. Mahallî dergilerin niçin uzun ömürlü olmadığına dair görüşlerimizi bir başka yazıyla sizlere aktarmaya çalışacağız. Bu yazımızda Konya'da yayın hayatına merhaba diyen yeni bir dergiden bahsedeceğiz. Dergimizin adı Mahalle Mektebi. Bu sonbahar dergiler açısından şehrimizde tam bir diriliş mevsimi oldu. Mahalle Mektebi'nin ilk sayısı Eylül başında yayımlandı. Bu ayın başında 101. sayısıyla okurlarına yeniden merhaba diyen Çalı'yla birlikte umutlarımız yeniden yeşerdi. Sevgili dostumuz Ahmet Aka'nın "Eylül"ünün yeniden yayımlanacağını duymak bizi daha da memnun etti. İnşallah bu iyi haberlere yenileri de eklenir.

İki ayda bir okuyucusuyla buluşacak olan Mahalle Mektebi'nin sahibi Ahmet Aka. U. Kubilay Dünder tarafından yayına hazırlanan

derginin tasarımı A. Yasin Candan tarafından yapılmış. Kapakta yer alan fotoğraf ise Muammer Ulutürk'e ait. İbrahim Demirci, Murat Kapkıner, Mehmet Uğurlu, Hasan Arslan, Abdullah Harmancı, M. Akif Kuruçay, İsmail Özen, Zaffer Karakuş, Köksal Alver, Vural Kaya, Bekir Biçer, Osman Bozdemir, Muammer Ulutürk ve M. Ali Köseoğlu derginin yayın kurulunda yer alan isimler. Mahalle Mektebi editör U. Kubilay Dünder'in şu sözleriyle merhaba diyor okuyucusuna; *"Dergi çıkartmanın göğe merdiven dayamak olduğunun farkındayız. Zamanın ve insanın ağırlı, çağın sancılı olduğu bir devirde sözden gayri neyimiz var ki. 'Akıl süsü dil, dil süsü sözdür. İnsanın sözünü dil dili ile söyler; sözü iyi olursa, yüzü parlar' diyen bilgenin yolundayız. Modern popüler dünyanın tüketime yönelik yanardöner, allı pullu dergileri yanında değil, gönül gözüne kulak verenlerin üniyle ünleyen dergilerin yanında saf tutuyoruz. Şehirlerin lego misali inşa edildiği, kapıların apartman boşluğuna açıldığı, zamanın yozlaştığı, insanın yalnızlaştığı bir çağda mahalleyi bilmenin hayatı bilmek olduğunun bilincindeyiz; onun için mahalle mektebi dedik. Şehrin ahbap koynunda, ahbap ikliminde bizi neyin ihtiyarlatacağını ararken menkıbesi olan nesillerin geleceğine inançla ünümüzün, soluğumuzun, adımlarımızın yettiği kadar dilimiz-*

de 'Rabbi yessir ve lâ tu'assir Rabbi temim bi'l-hayr...' duasıyla uzun bir yürüyüşe koyuluyoruz.” Dua edelim, destek çıkalım da Kubilay kardeşin bu temennileri gerçekleşsin ve Mahalle Mektebi uzun soluklu bir dergi olsun İnşallah...

İlk sayının en dikkat çekici yazılarından birisi Fatih Özkafa'ya ait. “Zor Bir Başlangıç” başlığıyla yayımlanan yazısında Fatih Bey hat sanatına ilişkin düşüncelerini aktarmış. Odunpazarı Belediye Başkanı Burhan Sakallı'nın şehirli olma üzerine kaleme aldığı yazının başlığı “Şehir ve İnsan”. Fotoğrafçı Muammer Ulutürk Hapsinas adlı bir Süryani köyüne ve orada yaşayanlara dair gözlemlerini aktarmış. Dergideki dikkat çekici yazılardan birisi de İbrahim Demirci'ye ait. İbrahim Bey bir zamanlar Konya'da da ikamet eden edebiyatçı Prof. Dr. Celal Tarakçı ile bir söyleşi yapmış. Mahalle Mektebi'nin ilk sayısındaki ilgimi çeken yazılardan birisi de Necip Tosun tarafından kaleme alınan “Öykümüzde Konya Sokakları” başlıklı yazı fakat yazar sadece Abdullah Harmancı'nın öykülerini tahlil ettiği için başlıkla içerik farklılık arz ediyor. Yazının başlığı “Abdullah Harmancı'nın Öykülerinde Konya Sokakları” olsaydı daha isabetli olurdu diye düşünüyorum. Dergide yer alan ve Nurettin Özel tarafından kaleme alınan diğer bir yazı da sinemayla ilgili. Nurettin Özel “Türk Dünyası ve Sinema” adını verdiği yazısında Kazakistan'ın Almaatı şehrine yaptığı bir geziye ve sinemaya ilişkin düşüncelerini aktarmış. Dergide ilgimizi çeken diğer bir bölüm de Filistinli müzisyen Kamilya Jubran'dan bahseden ve Alişan Demirci tarafından kaleme alınan yazıdır. Yazının devamında İbrahim Demirci tarafından Türkçeye

çevrilen ve Kamilya Jubran'ın “Smoke of the Volcanoes” albümünde yer alan Mahmud Derviş'e ait “İnsana Dair” başlıklı bir şiir de yer alıyor. Dergide yer alan yazılar elbette ki bunlarla sınırlı değil. Bahsettiğimiz yazılar bizim ilgimizi çekenlerdir.

Mahalle Mektebi henüz yeni bir

dergi, bir takım eksiklikleri, yanlışları elbette olacak. Bu eksikler ve yanlışlar derginin yeni sayıları yayımlandıkça daha da azalacak. Yeni bir sayıyı hazırlarken editörlerin ve yayın kurulunun yaşadığı en büyük sıkıntı yakın çevreden gelen niteliksiz yazılar ve şiirlerdir. Bu tür yetersiz yazıları yayınlamak ayrı bir mesele geri çevirmek de ayrı bir meseledir. Yayınladığınız zaman derginin

çıtısı düşecek, yayın kalitesinden taviz vermiş olacaksınız. Yayınlanmadığınız zaman ise o yazar ya da şair size küsecek ve yazmaya karşı daha mesafeli duracaktır. Kanaatimce dergiye gönderilen yayınlanamayacak kadar sıkıntılı yazı ve şiirlerin sahipleri iyi bir üslupla eserlerinin niçin yayınlanmadığına dair bilgilendirilmelidir. Şayet eser sahipleri uygun bir dille bilgilendirilmezse edebiyata, yazı hayatına, kültüre ve sanata olan bağlılıklarında bir pörsüme olacaktır. Bu yazar ya da şairleri teşvik etmek için son derece dikkatli bir üslup seçilmelidir. Yoksa laf olsun diye hatta hatır için yazı ya da şiir yayınlanırsa yapılan işin pek fazla değeri olmaz. Yayın kurulu dergiye alınacak eserlerin seçiminde hiçbir zaman hassasiyetini kaybetmemelidir.

Bir dergi çıkartmanın ne kadar zor olduğunu iyi bildiğim için Mahalle Mektebi'ni yayına hazırlayan dostlarımin ufak tefek meseleleri gözlerinde büyütmemelerini tavsiye ediyorum. Her çalışmada mutlaka bazı sıkıntılar, bazı kırgınlıklar, bazı gönül koy-

malar, bazı eksiklikler, bazı yanlış anlaşılmalara olabilir. Her şeye rağmen yola devam etmek gerekir. Göç yolda düzülürmüş. Ben şahsen Mahalle Mektebi'nin bu kadro ile uzun yıllar yayınına devam edeceğine inanıyorum. Yayıncılık büyük özveri ister. Dergi matbaaya gidene kadar onlarca meseleyi halletmek gerekir. Kimi zaman yazı gelmez, kimi zaman kâğıt bulunmaz, kimi zaman kaynak bulunmaz, kısacası parası olanlar edebiyat, kültür, sanat işleriyle uğraşmadığı için sıkıntı bir türlü bitmez. Tamam, bu ay rahat eddik derken ya kâğıda zam gelir ya da matbaa için temin edilen para sırta kadem basar. Ama her şeye rağmen bu işler zevkli ve insanı mutlu eden işlerdir. Bildiğim kadarıyla Mahalle Mektebi'nin iyi bir sponsoru olduğu için maddî bir sıkıntısı yok. Sevgili dostumuz Ahmet Aka tarafından desteklenen ve sahiplenilen Mahalle Mektebi diğer mahallî dergilere göre daha şanslı gibi... Sonuç olarak Mahalle Mektebi'ne emek veren herkesi tebrik ediyorum, dergiye uzun ömürler diliyorum.

Aczimin Giryesi

Yalnız yürümek...

Hak yoldaysan tek başına kalsan da dönme,
Çıkarıcıların tatlı sözlerine kanma.
Büyük insanlar hep yalnız çıktılar yola
Ve başardılar, lâkin kolay oldu sanma.

Ahmet Serpi